

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINIEVA ULICA 6 — TELEFON: 31-32, 31-33, 31-34, 31-35 in 31-36 — Izjava vsek dan opoldne — Mesec s naročnino 11.— hr.
IZKLJUCNO ZASTOPSTVO za oglaševanje Kraljevine Italije in možemstva značajne UNIJE PUBLICITA ITALIANA S. A. MILANO

Računi pri poštno čekovnem zavodu:
Ljubljana Stev. 10-351

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIJE PUBLICITA ITALIANA S. A. MILANO.

Uspešni boji v Tunisu

Napadi na angleške oklopne oddelke v Sirtiki — Izjalovljeni sovražni napadi v Fezanu — 22 sovražnikovih letal sestreljenih

Glavni stan italijanskih oboroženih sil je objavil 3. januarja naslednje 953. vojno poročilo:

Topništvo je ponovno uspešno obstreljevalo sovražne oklopne oddelke v Sirtiki.

Sovražni napadi v Fezanu so se zrušili ob žilavem odporu naših brabrik posadk, ki so jih podpirali saharski oddelki letalstva.

Na tuniškem področju so sile Osi zavzete novo ozemlje v žilavih borbah, v katerih sta bila zaplenjena dva oklopna voza in je bilo ujetih 10 ameriških padalev.

Dan je bil značilen po živahnem delovanju obojestranskega letalstva. V letalskih borbah je bilo sestreljenih 22 sovražnih letal.

Napadi angleško-ameriških letal na tuniški središču so povzročili nekaj škode. Bilo je tudi 7 ubitih in 26 ranjenih izmed bolnikov v bolnišnic v Gabesu.

Glavni stan italijanskih oboroženih sil je objavil 2. januarja naslednje 952. vojno poročilo:

Na bojišču v Sirtiki so naši lovski bombniki napadli britanske prednje oddelke in zbirališča motornih vozil. Nemški locvi so sestrelili tri letala s popadom.

V Tunisu smo v našem posrečem krajem izpadu dosegli taktično pomembne postojanke. Med živahnimi spopadi so nemški locvi uničili 6 sovražnih letal. Neko drugo letalo je zadelo protiletalska obramba v Sfaxu in je trešlo na tla.

Nemške skupine so ponovno napadale angleško-ameriško ladjevje v alžirskih vodah. Nekaj trgovskih ladij in ena vojna edinica je bilo hudo poškodovanih.

Oddelki italijanskega letalstva so bombardirali vojne naprave na otoku Malti.

Sovražnikova letala so pretuklo noč napadla Palermo. Povzročena škoda ni velika. Dosegli so ugotovili 6 mrtvih in 4 ranjene.

Iz nemškega vijnega poročila

Nemško vojno poročilo pravi o bojih v Sredozemlju in Severni Afriki:

V Libiji so bili sovražnikovi sunki zatrjeni s topniškim ognjem. V letalskih bojih so Angleži izgubili 6 letal.

Lastne napadalne akcije v Tunisu so privedle do približitve novega ozemja. Nemška strmoglavna in bojna letala so podnevi in ponči uničevala pristanišča naprave v Boni. V luki je bila potopljena 10.000 tonska trgovska ladja. Nadalje so bile uspešno bombardirane železniške naprave in nekoletalsko oporišče na tuniško-alžirskem območju. V letalskih bojih so Angleži izgubili 15 letal. Lastni izgub ni bilo.

Nemška podmornica je potopila v konvoju, ki je bil na poti v Oran, 8000 tonski ameriški parnik z muncijo.

Siloviti napadi nemškega letalstva

Berlin, 4. jan. s. Glede novega uspeha nemškega letalstva na tuniški fronti objavlja vrhovno poveljništvo nemške vojske naslednje dopolnilne podrobnosti:

Ko so nemška strmoglavna in bojna letala »Ju-87« v soboto okrog 9 napadla pristanišče Bono so eskadrilne lovce prislile 25 Spitfirev k borbi v zraku nad zalirom

Medtem ko so tri bombe velikega kalibra iz brzih bojnih letal, ki so spremljala Stuka, zadele v polno in uničile en trgovski 10.000tonske parnik, so locvi sestrelili osem Spitfirev. Med bitko sta zadelo drug v druga en nemški locv v en angleški. Spitfire je letalo se je budo poškodovan in zrušilo v more ne nemškemu letalu pa je ispolno vrnil se na opornice. Medtem so »Ju-87« odmetali svoje bombe na pristanišča naprave. Nadaljnji Spitfire, ki je bil zadet je trinoglavil v more tako da so znašale izgube sovražnika 10 letal.

Nekaj ur nato so nemška brza bojna letala zopet napadla pristanišče Bono in izpostavila razkladalne naprave v pristanišču. Nadaljnji naradi so bili izvedeni zvezni letališči Biskra, severno od stanične rezije Melembra ob vnožnou Atasa. Raztegana so bila vzletišča Tega dne so Angleži izgubili nadaljnih 5 letal med napadom na neko tuniško pristanišče ter na vodnjaku Sirte.

Preprečeni angleški napadi

Berlin, 3. jan. s. Kakor poudarja DNB. Angleži in Američani še lalec nimajo zasedenega vsega Tunisa, kakor so se neprevidno bahlili, temveč so ob prizetku novega leta pred postojankami Osi v neponolni razvrstvi, kajti topniški ogenj in italijanske letalske akcije so močno ovirale njihovo kretanje. Pod silovitim ognjem topništva Osi so bili prisiljeni zapustiti nekatero letalsko akcijo in vsečno vratiti se v pristanišča.

Tajni stranke Eks. Vidussoni je naslovil na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in nepreklenim ukazom so bile vrhovnemu vodilnemu organu Stranke vrnjene one izrazito politične značilnosti, ki zagotavljajo s tem, da ga objavljajo, opravljanje njegovih naravnih nalog. V tem letu dela ste videli, da je Stranka, ki jo Vi vodite naravnost, bila na podlagi na Duceja naslednjo rezolucijo:

Duce! Pred vami je zbran novi Nacionalni direktorij Stranke in njegov in speciatorji. Sledec Vašim natančenim in neprek

Zimska zaloga skrbenega družinskega rednika

Kdor je marljiv in skrben, si je lahko letos pripravil primerno živilsko zalogo

Ljubljana, 4. januarja.
Zanimivo bi bilo ugotoviti, koliko so se ljudi oprijela navodila, ki smo jih delili vse leto tako radodarno z gospodinjsko delo, obdelovanje zemlje, pripravljanje zivil za zimo itd. Kdor je vsaj nekatera navodila jemal resno, se je nedvomno pripravil na zimo do neke mere. Marsikdo je lahko sprevidel, da si sam najlaže pomaga. Celo obdelovalci skromnih vrtičkov in njivic, tako malih, da se zde kmaj dovolj veliki za najpotrebojšo zelenjavjo, so pridelali marsikaj za zimsko zalogo. Oglejmo si danes zalogo živil skrbnega družinskega rednika, kaj je vse pridelal, zbral, nasušil, vložil ter zmlel! Ne bomo se oglašali pri obdelovalcu večjega zemljišča, obdelovalcu, ki je lahko pridelal dovolj fizola, krompirja, zelja, korenja in podobnih prepotrebnih pridelkov; zanimana predvsem, ali si je lahko pomagal meden, ki ima le vrtiček in ki nima prihranke, da bi kupoval živila na debelo za zimsko zalogo.

Kaj smo lahko pridelali sami

Obdelovalci vrtičkov res niso mogli mnogo pridelati. Smešno bi bilo prizakovati, da bi n. pr. na zelenjadnih vrtičkih pridelali tudi dovolj krompirja in fizola. Toda, če se zemlji razumno uporabili in skušali izvabiti iz nje vse, kar nam lahko dà pri vzornem obdelovanju, smo imeli dovolj vsa zelenjave za porabo sproti. Kakšno malenkost bi bilo sicer treba tudi od časa kupiti in dokupiti, če posameznih domačih pridelkov ni bilo dovolj. Tu in tam so se slabo obnesle kumare ali ni bilo mogoče obvarovati fizola pred škodljivci, v splošnem smo pa bili lahko zadovoljni z letosnjem letino. Zlasti dobro je obrodi paradižnik, če smo mu primočre stregli. Že dolga leta ni bilo tako dobre letine za paradižnike kakor letos. Tudi fizol je dobro obrodil, kjer ga niso preveč napadli uši. Mnogo smo pridelali zelenle kolerabe, ki je tako hvaljen pridelek. Kdor je imel vsaž se malo prostora, je prideloval tudi grah. Zadovoljni smo bili s pridelkom čebule. Pridelovali smo tudi korenje in repo, čepav na gredicah, ki so le po korak dolge. Skratka, skušali smo pridelovati vse, za kar smo mogli najti vsaž pod prostora. Radi bi se osamovojili povsem.

Kako smo pridelke uporabili

Se skoraj pomembnejše, kaj in kako smo pridelovali, je, kako smo pridelke uporabili. Na prvi pogled seveda to ni nobena umetnost; reki boste: Kako smo jih uporabili? Pojedli smo vendar, kar je pač zraslo. V resnicu so mnogi pojedli vse sproti, kar je zraslo. Na zimo niso mislili, čes, saj je pridelkov še za sproti premalo. Toda ti ljudje niso čitali navodil ali jih niso jemali resno, kako je treba shranjevati ter prizpravljati povrtnino za zimo ter kaj vse lahko sušimo in konzerviramo. Ostankov na vsočju niso znali ceniti ter so jih metali med odpadke. Niti živalim niso pokrmili ostankov povrtnine, ker jih sami niso redili, a za druge reje jih niso zbirali. Poznam pa skrbnega družinskega rednika, ki je imel mnogo premajhen vrt, da bi lahko pridelal sam dovolj povrtnine za uporabo sproti, a vendar si je nasušil in konzerviral vzdorno zimsko zalogo živil. Nobenega ostanka povrtnine, ki je bila kolikaj uporabljiva, ni zavrgel, sicer nista listič zelja, dovolj zdrav, je skrbno posušil. Dan za dan je sušil in zbiral ostanke povrtnine. Kakšno malenkost je bilo treba dokupiti in zaloga se je izpopolnila od dne do dne. Nekateri so se mu v začetku posmehovali ter te Čudili njegovi vneni; težko je pač biti pionir tudi v gospodinjstvu. Čepav je treba tudi ob tej prilikli izročiti vse priznanje našim gospodinjam, vendar ne smemo zatajiti, da so ženske vedno bolj konzervativne od moških ter se zaradi tega tudi niso mogle ogreti za eksperimente — sušenje povrtnine in sadja in nenavadno konzerviranje živil. Kar so že delale, se tudi letos niso branile; z veseljem so vlagale v kis kumarice, kuhalne marmelado če ni bio treba preveč sladkorja, vagale so tudi strojči fizol in gobe, a brez navdušenja so sušile povrtnino, takoj da so se tega dela morali pogosto oprjeti sami družinski redniki. Morali so biti zelo potrežljivi, da rabi gospodinji ni prekipe, ko so se sušili neprestano okrog štedilnika in sušili v pečici.

Skušnje s topinamburjem

Zdaj topinambur poznamo menda vsi meseci vsaž po imenu, saj smo dovolj prisali o njem. Letos so to »čudino« rastlino, kakršna se zdaj marsikom, mnogi gojili, včasnu celo privje. Na srečo so si spomladi lahko preskrbeli same, gomolje, ki so jih razrezali, da so jih porabil manj. Izkazalo se je celo, da so razrezani gomolji bolj kliji ter da so rastline bolje uspevale kakor iz celih gomoljev. Meščani so manj konzervativni kakor kmetje, zato so se tudi oprljici pridelovanja topinamburja. Menda se nihče na kesa, da je porabil zemljo za topinambur. Vsi vam radi priznajo, da bi na enaki površini zemlje ne pridelali niti približno toliko nobenega drugega pridelka. Skoraj neverjetno se nam zdi, da je dal kilogram semena 35 kg pridelka! Na vrtičkih, nekaj korakov dolgih v širokih, so nekateri pridelali toliko topinamburja, kakor bi krompirja le na precej veliki njivi. Topinambur je v resnicu pravi blagoslov za naše male obdelovalce zemlje, ki morajo varčevati z zemljom. Rastlina je bila zadovoljna tudi z najslabšo zemjo in neugodnega lega, kjer bi ne moglo rasti niti drugega. Uspeh je pa bil še teme večji, kjer so pridelovali topinambur na dobrì zemlji.

Čemu nam bo topinambur?

Čemu nam pa bo topinambur? se vprašujejo nekateri še vedno. Menda je primezen le za krmo. To je nekakšna, ne posebno dobra repa. Težko jem je dopovedati, da je topinambur prava poslastica

Sicer po hranični vrednosti malo zaostaja za krompirjem, po okusu se pa lahko kosa z njim, zlasti, če je primereno pripravljen. Zopet drugi meščani, ki sicer vedo, da je topinambur dober in ki poznajo tudi nekaj receptov za pripravljanje jedi iz topinamburja, se pa niso odločili za pridelovanje. Kdor se je zdelo še vedno nereseno vprašanje, kako bi naj hranili topinambur pozimi. Najbolje je baje, če gomolje pustimo v zemlji ter jih izkopavamo sproti. Toda iz raznih razlogov ni vedno priporočljivo puščati pridelka na prostem tudi pozimi. Težava je zlasti, ker ni mogoče kadar koli pozimi kopati pridelka, ker tegu ne dopušča vreme. Če pa izklopjemo topinambur pred zimno, se v shrambi zelo osuši in začne kinalu gniti. Tako vsaj drež tisti, ki so imeli nekaj izkušenj s tem pridelkom. Nekateri priporočajo hranjenje topinamburja v zasipnicah. Znano je tudi navodilo, za sušenje topinamburja v režnjih. Povsem suhi gomolji ne gnijeta.

Izvrstno se je obneslo kisanje

Skrben družinski rednik, ki si je zbral vzdorno zimsko zalogo živil, je pridelal tudi prece topinamburja. Toda ne le pridelal; z njim je delal razne poizkusne, ki so se po večini vsi dobro obnesli. Iz topinamburja je tudi nakuhal izvrstno marmelado. Da bi pa dobro konzerviral čim več topinamburja, ga je poskušal kisaniti. Kisanje se je obneslo najbolje in tako je vprašanje konzerviranja topinamburja menda najpriemerne rešeno. Naš milomogrede kratko omenimo, kako je treba topinambur kisati! Naš znanec kisa cele gomolje, dobro oprane, v slani vodi (slanici), tako da so posvetni zalisti. Dodati je pa bilo treba bakterije za kisanje; v ta namen je vložil nekaj trsnih listov. Ko se bakterije razmnože v eni posodi, lahko cepimo vsebino druge posode kratkomalo z malim dodatkom slane, odnosno kisla voda iz prve posode. Obneslo bi se pa tudi cepljenje z dodatkom kislega zelja ali zelnice. Kisli topinambur je surov po okusu malo podoben kislitmu

kumaram. Ce bi ga kisali zrezanega, nam lahko nadomestoval kislo repo in zelje, sicer pa tudi celega okisanega lahka uporabimo na podoben način.

Kaj vse vsebuje shramba skrbne gospodinje

Moralib si sami ogledati shrambo skrbne gospodinje, da bi se dobro prepričali, kaj vse ste zamudili prejšnje mesece. Presečen sem dolgo strmel v dolgo vrsto steklenikov kozarcev večje in manjše velikosti. Bil je pravi defilek v kisu vloženih gob, suhega sadja, razne marmedade in kdeve, kaj je se v teh kozarcih. Marsikaj se mi se moral razložiti. Z upravičenim pososom so me opozorili na desetletski kozarc kostenje moke. V drugem, prav tako velikem kozarcu je pa bila — zelenkasta moka. Povohal sem: zadišalo je kakov planinska zelišča. Skoraj bi ne mogel verjeti, da je ta moka iz posušene zelenjave, zmlete na kavinem mlincu. Primešan je tudi gobji prasek. V naslednjem velikem kozarcu je pa bilo krasno nasušene, drobne povrtnine za zelenjavno juho — menda najmanj za pol leta. Posobno prijetje je zadišalo iz kozarca s podobno vsebinou, toda tam so bila nasušena zelišča, cvetje, jagode in koreninice okrog 50 rastlin; za čaj. Cudil sem se čedljavo bolj. Nisem si mogel niti zapomniti vseh »produktov«; dobro se spominjam še rdečaste moke, podobne rdeči paprik. Kaj je neki to? Posušeni, zmleti paradižniki! Da je mogoče sušiti z uspehom tudi paradižnike, se me prepričali posebej s suhim, nezmetlimi paradižniki, tudi izvrstnimi »zidelki«. Vtaknil sem nos te u izm in navdušil sem se še posebej za sočinivo moko — iz fizolice. Končno sem se okrepljal s surovim kislim topinamburjem in zdelo se mi je, da jem kislo kumaro. Ni me strepolo, dokler nisem povedal, kaj si je zbral ter pripravil družinski rednik za zimo, rednik v pravem pomen besede, da vam ga moramo postaviti za vzor.

DNEVNE VESTI

Novi Zvezni tajniki. Imenovani so bil novi Zvezni tajniki v Neaplju, Modeni ter Mecerati. V Neaplju je blj imenovan za Zveznega tajnika kot naslednik Fabija Milone Dominik Pellegrini Giampietro, roj. 1899, vpisan v PNF, od 1. februarja 1928, v Modeni kot naslednik Franca Pagianija Mario Rizzi, roj. 1900, vpisan v PNF, od 10. oktobra 1922, v Macerati kot naslednik Feruccia Ferrazzanija Vitaliano Carusi, roj. 1911, vpisan v stranko od 21. aprila 1933. Novi imenovani Zvezni tajniki so prevezeli svoje dolnosti dne 2. januarja.

Na polju slave sta padla naredniki Celeste Salo in pešec Aldo Ravera. Salo je bil rodom iz Milana, rojen je bil 1. 1914, padel je na ruskem bojišču. Pričpal je milanski skupini »Pozz«. Tudi Ravera je žrtvoval svoje mlado življenje na ruskem bojišču. Boril se je že na grškem bojišču.

Točno je napovedal svojo smrt. V kraju Ospedaletti pri San Remu je živel sam v svoji koči 66 letnega Jakoba Pastorella. Nekaj dni sem je v razgovoru s prijatelji pripomnil, da bo v par dneh umrl. To napoved je izrekel Pastorella, četudi se je čutil zdravega. Odtele niso več videli Pastorella. Ker ga ni bilo na spregled, so vrili v njegovo kočo. Našli so ga mrtvega ter ogladanega ed mši.

Smrt italijanskega pesnika. Pri Mali Tabajaniju je padel na polju slave padovščnik Josip Duret iz Bergama. Pokojnik je bil član bergamskega GMF-a. Bil je doktor filozofije in odličen liričen pesnik. Njegove pesmi bodo objavljene sedaj po njegovih smrti. Za junaško zadržanje pred smrtno mu je bila podeljena srebrena svečina.

Poučni film poklonjen papežu. Papež Pij XII. je sprejel v zasebni avdijenci profesorja Livija Laurentinija, ki so ga spremlijali člani filmskega oddelka v ministrstvu za ljudsko vzgojo. Zastopstvo je poklonilo papežu v imenu ministra Bottala zanimivoučni film »Baročna umetnost v Rimu«, ki je bil izdelan pod vodstvom rimskega univ. profesorja Valerija Marijanija in režisera Marije Coste. Film je razdeljen v štiri dele, ki odgovarjajo ustreznim razdobjem baročne umetnosti v svetliščih in posvetnih stavbah rimskega mesta Papež Pij XII. se je prisrčno zahvalil ter se je podrobno zanimal za umetnost in vzgojini znacilja omnenjene filma.

Razpela v vatikanski baziliki so delo L. Berninija. — V Rimu je izšla zelo zanimiva in poučna monografija prof. Roberto Battaglie, ki dokazuje na podlagi arhivalnih studij, da je vseh 25 razpel v vatikanski baziliki sv. Petra umetniško dragocene delo Gian Lovrenca Berninija. Podobe prikazujejo dva modela; v prvem se prikazuje že mrtvi Kristus, v drugem pa je urešenec znamel Aleksandru VII., ki kaže živog Kristusa v poslednjih vzdihanjih.

Beneški delavec rešil nemškega vojaka. Gosta megla je ležala nad Benetkami in laguno, ko je zasišla Fiorentino Tortato, ki stanuje v Lidu, okoli polnoči obupne klice na pomoč. Klici so prihajali iz smeri kanala Cipro. Delavec Tortato je načel oblecen stekel na presto in načel v omenjenem kanalu nemškega vojaka, ki je v gosti megli zašel in padel v vodo, v kateri se je potapljal. Nemški vojak ubil bi več plavjanja, pa ga je v poslednjem trenutku rešil iz smrtno nevarnega položaja F. Tortato, ki se je takoj pognal v kanal in ptegnil potapljalca se nemškega vojaka na prost. Nemško poveljstvo je hotelo dati vremenu rešitelju F. Tortatu pravimo priznanje s tem, da ga je pradoljil za odlikovanje.

Umrl je znan novinar. V Lucerni je umrl ugledni švicarski novinar Rudolf Lüdi, ki bil od leta 1920 ravnotežni švicarske telegrafne agencije.

Razstava starejše italijanske umetnosti. V triestinski umetnostni galeriji na Corsu je bila otvorena zelo zanimiva razstava starejše italijanske umetnosti. Na razstavi so zbrane slikarske umetnosti na starejših talijanskih slikarjev od 14 do 19. stoletja. V zvezci s to pomembno razstavo je izšel krasno ilustriran katalog s strokovnimi predgovorom odlčnega poznavalca

starejšega italijanskega slikarstva dr. Josipa Floca, profesorja umetnostne zgodovine na padovanski univerzi. Napovedan je obisk italijanskega akademika ekse Alberta de Stefanija. V triestinski galeriji je bila otvorena tudi razstava furlanskega slikarja Josipa Chiacigha iz Cividala, ki deuje v zadnjem času v Gorizi. Chiacig je sin furlanskega industrije, ki je delal v dobi carske Rusije na Kavkazu. Studiral je na slikarski akademiji v Petrogradu. Na njegovi razstavi prevladujejo po večini furlanske pokrajinski motivi.

Med ribolovom utonil v Tiberi. 72 letni Josip De Angelis iz ulice Roma Libera v Rimu je šel loviti rive v Tiber. Med ribolovom pa se je čoln nepričakovano nagnil. Sari ribč, ki je stal ob robu čolna, je izgubil ravncvesje in je omahnil v reko. Ribiči so našli njegovo truplo naslednje jutro pri S. Paolu.

Darila rumunske kolonije sinovom padlih Italijanov. Rumunska kolonija v Milanu je izročila po svojem zastopstvu milanskemu županu 50 zab. levo daril, ki so namenjena revnini otrokom na vzhodnem bojišču. Rumunska kolonija je bila pridobljena v razstavi furlanskega slikarja Josipa Chiacigha iz Cividala, ki deuje v zadnjem času v Gorizi. Chiacig je sin furlanskega industrije, ki je delal v dobi carske Rusije na Kavkazu. Studiral je na slikarski akademiji v Petrogradu. Na njegovi razstavi prevladujejo po večini furlanske pokrajinski motivi.

Razstava v prid oskodovanec. V okviru prireditve katoliške mladine v Rimu je bila prijeljena v dvorani Pijs VI. bogata knjižna razstava, katere čisti dobitek je namenjen v prid oskodovanec zaradi zračnih napadov. Razstava so si ogledala številne osebnosti iz rimskega življenja.

Nemški gledališki umetniki na milanskem Scali. Na milanskem Scali je bila uprizorjena tudi denna znamenita Hofmannsthaiov Elektra. Vodstvo je bilo povrjenje znamenitemu dirigentu Hoesslinu, zasedba pa odličnim nemškim opernim pevcem. Vodilni interpreti prelepe R. Straussove glasbe so bili Gertruda Rünger, Elizabetta Högen, V. Ursulear, Marjan Rus in Josip Witt. Vsi so deguoči so bili deležni navdušenega priznanja in so morali neštehotkat pred zastorjem.

Neznančeva smrt na ulici. V ulici G. Gozzi v Triestu se je nenadoma zgrudil na starijemu moški, ki je obležal nezavest. Mimoidoči so mu priskočili na pomoč, reševalci so ga preprečili v triestinski bolnišnici Helene. Ubojni staršček je med prevozom umrl. Njegova identitet je ne ugotovljena. Staršček ima okoli 65 let.

— Iz »Službenega lista«. Službeni list za Ljubljansko pokrajino kos 104 iz dne 30. decembra 1942-XXI objavlja narednik Visokega komisarijata: Spremembe predpisov za promet in javne obrate, podaljšava predpisi o oddajanju nepremičnin v najem, predpisi z aprobado jedilne soli, odprava davka na luksemburško blago, uvoženo v Ljubljansko pokrajino in za blago domače proizvodnje, uvedba posebne uvozne pristojbine za blago, za cigar uvoz v pokrajino so odrejene omejitve in začasne spremembe davka na poslovni promet.

Smrt znanega gledališkega igralca. V okrevališču v Garbagnati je umrl gledališki igralec Umberto Pulmarini. Pokojni, ki je bil znani po vsej Italiji, je bil rojen v Macerati 1. 1885. Zaradi dolgotrajne bolezni se ni mogel že delj časa pojavit pred rampo. Bil je preizkušen igralec, ki se je pridobil s svojimi nastopi veliko popularnost. Pred meseci je zadnjin nastopil v svoji odrški skupino v milanskem gledališču Carcano.

Zaključek japonske razstave. V gradu Strozesco v Milanu je bila zaklju

Janus, zaščitnik januarja —

z enim obrazom je gledal v prihodnost, v novo leto — Pri Rimljanih je bil januar posvečen bogu Janu

Ljubljana, 2. januarja
Prvotnega popena mesecev se zdaj več ne zavetamo. Ali veste n. pr., po kom je dobil ime prvi mesec v letu? Prav tako marsikdo ne ve več, od kolikor izhajajo imena drugih mesecev. Po prvotnem rimskem. Romolovem koledarju je leto štelo samo 10 mesecev. Leto se je začelo z marecem (Mars), ki je bil posvečen bogu Marsu in je stal 31 dn. April (Aprilis) je bil posvečen Veneri (30 dni), maj (Mayus) materi Merkurija, bog nji Maji. Junius so posvetili boginji Junoni, peti mesec se tedaj se ni imenoval julij marveč Quintilis, to se pravi petič, šesti mesec, sedanji avgust, je bil Sextilis, sedmi September, osmi October, deveti November in deseti December. Zdaj imena zadnjih mesecev leta ne ustrezajo več vrstnemu redu, spominjajo nas pa prvotnega koledarja ter so torej zgodovinska. Ime januarja izvira se iz poganskega bajeslova, kar se nekatera druga mensecev, a so se vseeno ohranila v krščanskem koledarju. Rimska bajeslova nam pove marsikaj zanimivega bogu Janusu ali Janu, ki je bil zaščitnik januarja.

Janus pri nas na slabem glas

Bog Janus je pri nas zaradi svoje dvodelnosti precej popularen. Kadar hočemo ozagostiti hinavega, ga primerjamo z Janom, če kaže dva obrazna in vsak je drugačen. Toda ta poganski bog ni bil nikdar vzornik hinavev. Na slab glas je prvič po krievici, najbrž zato, ker dandanes ljudje ne vedo več, zakaj so ga v starh časih vpodobili z dvema obrazoma. To božanstvo so častili že Grki in nekateri misljijo, da je starost Jana mnogo večja, kakor rimske države. Rimljani so prevzeli Jana od Grkov ter ga niso mogli zamenjati z nobenim drugim, ko so prevzel delno tujo vero. Boga Jana so začeli častiti v dobi Numa. Ta vladar, kar njegov naslednik so bili hkrati Janovi svetniki. Raziskovalci sklepajo, da je bil Jan Latincem eno najvišjih božanstev, ne eno najvišje, a v časteh je bil tudi pri drugih italskih narodih. Baje so to požarništvo častili celo Pelazgi.

Izvor imena

Že v starih časih se niso strinjali pri razlagi imena Jana. Nekatere razlage so bile kar nenavaden. Tako se jih je zdela verjetna celo razlagala, da ima izhaja iz glagola hiare — zevati: Hanus — Janus. Misli so, da je to ime prvo pomenilo isto kakor kaos, ker so pripisovali Janu, da je bil začetnik vsega. Po drugi razlagi pa bi naj ime Jana izviralo iz glagola ireti, ker je bil Jan bog med vratari. Venec so to razlagalo zavrgli. Najbolj verjetno je jen že zelo, da je Janus moška oblika za imenem Diana. Ime D'ane pa izvira iz besede sveti, dius, ali dium sveto nebo. Po tem takem bi bil Jan bog svetlobe, sonca, kar je v resnicu bil.

Janus je bil vratar

O imenu tega boga sano se morali malo pomisliti da bomo laže razumele, kakšne naloge so pripisali temu božanstvu. Jan je bil na prej nebeski vratar. Ne sicer z istimi nalogami, kakršne pripisujemo dandanes sv. Petru; Jan je odpal nebeska vrata zjutraj, da se je zdanilo, in zaprl jih je zvezcer za schmem. Sloviti pesniški Ovidij je položil Janu besede v ustah: »Predstojnik sem nebeskih vrat...« Ovidij mu je pa tudi pripisoval, da je bil gospodar nad zemljo in morjem in sploh vrat pri vseh poteh in prehodih. Zato je pa tudi predstnik nad nehom v zemlji, kajti odpiral je vrat prošnjam, ko so se ob daritvah dvigale do bogov. Nebeskega vratara seveda ne smemo uvrščati med navadne vratarje. Bil je vratar nad vratari in brez njega se niso mogli odpreti nobeni vrata, tako da tudi luna ni mogla začeti svetiti. Zaradi tega so temu bili posvetili tudi začetke mesecev, kalende.

Janus in januar

Zakaj so posvetili januar bogu Janu? Posamezni meseci si imeli svoje božanske zaščitnike, kakor smo sprevidili iz imen mesecev. Prvotno pa januarju še ni bilo in prvi mesec je bil marec. Ko so koledar pospravili, da bi bolje ustrezal solnčnemu ictu, so leta p.daljšali in pozneje je postal prvi mesec leta januar. Ta mesec se je pa začel po najkratjih dnevnih, ko se je sonce zopet začelo vracati. To se pravi, da je Janus odpiral solnču vrata ob naravnem začetku leta. Zato so mu posvetili prvi mesec v letu kakor so mu posvetili že kaende.

Tudi vratar pristanšč

Janus je bil tudi gospodar nad vodami, studenci, rečami in morji, zato je pa bil zaščitnik pristanšč; kot zaščitnika luk so imenovali: Janus Portunus (portus = luka). Sicer bi to jme lahko izhajalo tudi od vrat,

vendar so Jana častili tudi kot varuhu pristanišč. Svetišče so mu postavili in portu Tiber'no pod Aventinom. V počastitev Jana so praznovali 1. avgusta Portunalije. Janu so tudi pripisovali, da je bil začetnik ter izumitelj brodarstva.

Janus je zapiral demona vojne

Iza dobe kraja Numa je bil Jan tudi naznajevalec miru in vojne. Bil je pač vratar vseh vrst, ki je skoz njе prihajalo vse usodno in veliko. Raziskovalci trde celo, da je imen Jana dal tudi ime prehodom ali vratom, nikakrši pa je Jan ni imenoval po vratih. Prehod se je v latinski imenoval Janus, vrata pa Janus. Janus je pomenil vseh, ki je bila na njem Janova podoba. Novoletna darila so bila dobro znamenje — omen — za novo leto in bila so v splošnem v navadi. »Patron« so 1. januarja prejemali od svojih klientov voščila: annum novum, faustum, felicem tibi! — Rimljani so verovali, da je vse dobro, če je začetek dober, zato je tudi vsak na vloga leta dan začel svoje delo, ne glede na polike, kajti sicer bi mu ne šlo dobro od rok med letom. Celo pretor je sedel ta dan na svoj tribunale. Prvemu januarju so pripisvali posebno velik pomem zlasti od dobe, ko so konzuli začeli nastopati svoje službe na ta dan (od 1. 153. pr. Kr.). Vstačili so zelo zgodaj, se preden se je zdanilo, da so opazovali znamenja, ki so jim napovedovali prihodnost. Patem so se konzuli oblikovali v uradne oblike, sprejeli voščila svojih pristašev ter odšli proti kapitolu, da so tam darovali Jupitru kot najvjšemu varuhu države.

Jan je gledal v prihodnost in preteklost

Janu so pripisovali, da je bil vseviden, ker je imel dva obrazja. Zato je pa tudi gledal v prihodnost; z enim obrazom je gledal v preteklost, z drugim v prihodnost. Zato je tudi ob novem letu, v svojem mesecu gledal vnaprej. Skoda samo, da ni razredil, kar je videl. Raziskovalci pravijo, da je dvojni obraz značilnost solnčnega boga. Včasih so pa Jana tudi upodabljali s štirimi obrazi. Sicer pa razlagajo Janovo dvojčino tudi s tem, da je bil vratar ter je gledal ven in noter — moral je vse videti. — Zdaj pa, ko Janus gleda v novo leto, naj bi videl vse, kar si ljudje žele dibregra; januar mu je še vedno posvečen vsaj po imenu, a s tem ni rečeno, da mora biti ta mesec dvojčen.

Prvi januar velik praznik

Rimljani so pogosto proslavljali Jana, največji praznik pa je bil prvega januarja, kar je razumljivo, saj je bil ves ta mesec posvečen Janu. Zjutraj 1. januarja so se vsi obračali na mogčnega Jana ter ga pre-

Kratka zgodovina postelje

Prava postelja se je pojavila v severni in srednji Evropi šele v 6. stoletju

Postelja je bila gotovo prvo pohištvo, ki ga je clovec omisli. Navzli temu pa ni tako stara, kakor clovestvo samo. O tem se lahko prepričamo pri primitivnih plemenih, ki se zdaj ne priznajo postelje in sploh ne pravega ležišča, temveč počivajo na tleh in če jih zebe, si kvečajo upokojeno golo ležišče z l'stjem ali slamo. Da si tako kakor clovestvo samo, pa po postelja vendar že zelo stara. Uporabljajo so jo že v starem Egiptu, pa tudi Asirci in Perzijci so jo poznali.

Homer je v »Odiseje« podrobno opisal starovske postelje, kakršne so imeli v bogatih hišah. To je bila že neke vrste lukusne postelje, narejena iz dragocenega lesa ter bogato okrašena z rezbarjanimi zlatimi, srebrnimi ali slonokoščenimi vložki. Blazine so počivalile na širok h jermenu in rdečega usnja in postelja je bila pokrita z dragocenimi kožami ter edejami.

V Homerjevih časih so uporabljali lukusne postelje še izključno za spanje ali počivanje. Pozneje so pa služile postelje še drugim namenom. Stari Grki in Rimljani niso uporabljali postelj samo za nočni počitek, temveč so na njih tudi sedeli čez dan ali pa jih uporabljali celo namesto stolov pri jedi. Stanovanjska oprema starih Grkov in Rimljani je obsegala samo postelje in po njih stavljal se je poznalo gospodarjevo premožensko stanje. Dočim imamo zdaj po stanovanjih samo eno posteljo za vsakega družinskega člena, so imeli stari Grki in Rimljani po tri ali celo štiri. Ce dan so prišli gostje v hoso pa so sati delni na posteljah. Grške in rimskie so bile bronaste ali lesene, imeli so štiri ali šest nog, lepo izrezljani in okrašeni. Pokrite so bile s kožami, volnenimi odeljami ali platinenimi rjhumi. Posebnih blazin za zglaševali stari Grki in Rimljani več niso poznali.

Novički so imeli v najstarejših časih v svojih hišah izblaznic 'n edej, ali pa so spali kar na klopeh ob stenah. Klopi so pokrivali s kožami, blazinami in odeljami. Čez dan so pa sedeli na njih. Tudi pri nas naletimo tu pa tam na kmetih se zdaj na šroke klopi ob stenah, zlasti pa ob pečeh. Na teh klopeh spe otroci pa tudi cedrasli tam, kjer šteje družina mnogo članov, da nima vsak svoje postelje. Otroci pa kmeth spe pozimj tudi na peči, ki je vso

noč prjetno topla. Šele v šestem stoletju so pojavile v severni in srednji Evropi prave postelje. V zgodnjem srednjem veku ljudje v posteljah niso ležali, temveč na pol sedeli. Pernice so prisile v rabo šele v 18. stoletju. V srednjem veku so bile postelje zelo velike in bogato okrašene, pozneje pa postajale vedno manjše in okrasni so polagoma izginjali.

Nov čuvar madžarske kronje

Na predlog državnega upravitelja je bil imenovan na mesto umrela grofa Tigrinja pl. Telekyja za čuvarja madžarske krone podpredsednik poslanske zbornice baron Albert Radványi. Madžarska ima dva čuvarja krone. To je izredno visoka čast v okviru madžarske ustanove. Položaj čuvarja krone sloni na dejstvu, da madžarska kruna v nasprotju z insigniami drugih evropskih vladarjev ne pripada kralju odnosno kraljevski rodbini, temveč narodu.

Umetnostna razstava v Sofiji

V nedeljo je bila otvorena v Sofiji 16. splošna razstava s kratkim nagovorom predsednika Zveze upodabljajočih umetnikov in prosvetnega ministra. K otvoritvi so prišli zastopniki kralja Boris, več ministrov, zastopniki mestne občine, univerze in vojske. Razstavljenih je okrog 500 slik in plastik. Razstavljala na 150 umetnikov. Razstava bo odprta mesec dni.

Zlato se vrača

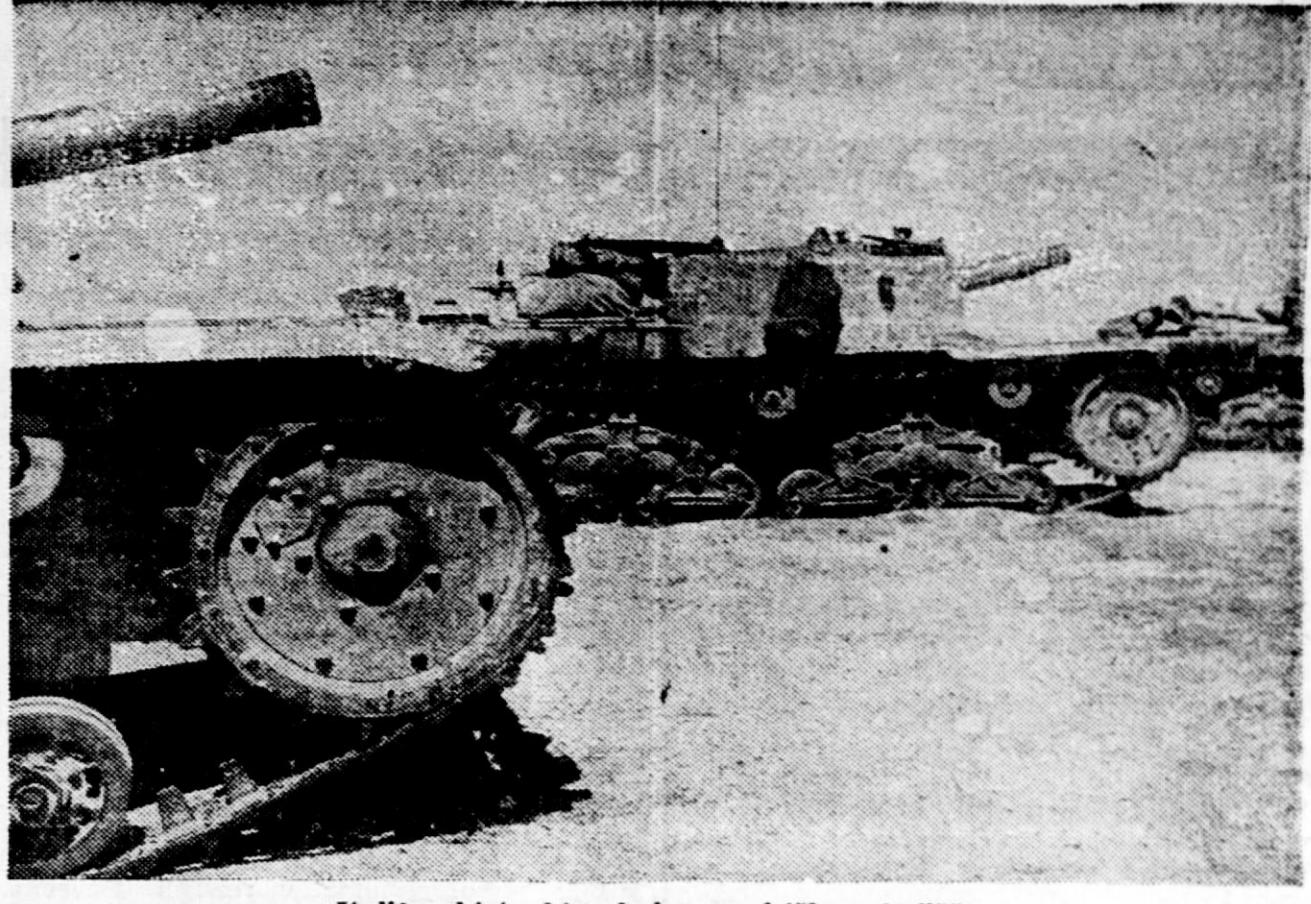
Slovenska Narodna banka je imela letos prvi po državljanski vojni v Madridu občini zbor, na katerem je predsedstvo poročilo o poslovovanju in bilanci za razdobje od 1. januarja 1935 do 31. decembra 1941. Izvoljeni so bili tudi novi člani upravnega sveta. Teleky pa je bil prvič poslušan. Podporočilo kaže zanimivo preglej razvoja Slovenskih državnih finanč med izjavljanskim vojno, težkoč zakona v zvezi z izločanjem rdeče valute, posledice zakona o blokiranju računih, ropa zlate in srebre na Narodne banke po uporniških in vrsto drugih ukrepov za zavarovanje Slovenskega.

je spoznala Jeems. Mušketra ji je padla na tla; odskočila je, kakor da se hoče odmakniti iz bližnje človeka, cigar navzočnost se ji je zdela strašnejša od navzočnosti mohikanškega divjaka, in se naslonila s hrbotom na kup žitnih vreč. Maščevalni krik, ki je bil Jeemsu že na ustnicah, se je izpremenil v ihtijaj, ko je jo zagledal. Podklical jo je po imenu; toda ona se ni oglašila, samo še bolj se je stisnila k vrečam. Pes se ji je približal, a Tonijeta ni odtrgal, skočila oti od Jeemsja. Kolo ji je hotel obližniti roke;

Morilec njenih ljudi! ... Hlapec, odurnejši od samih indijanskih požigalcev in lovcev na skalpe! ... Bila je po njem, dokler ji ni teža muškete izčrpala moči; šele tedaj jo je spet izpustila. Iztegnila je onemogle roke, da bi iztrgala Jeemsu sekirico, in ta si jo je dal vzeti. Z magoslavljivim vriskom jo je zaviti, da preden je utegnila udariti, se je brez moči zgrudila na tla. Pa tudi se zdaj so ji ustnice skoraj nezavedoma ponavljale tiste strašne besede...

Pokeknil je k nji, ji z zdravo roko prizvzdignil glavo in jo za trenutek stisnil k sebi. Ležala je v nezavesti, z zaprtimi očmi v polodprtimi, negibnimi ustnicami. In Jeems, še omotičen od njenih srditih udarcev, se je spomnil Boga svoje matere in zmrmljal vročo zahvalno molitev k Njemu, ki je bil rešil.

Nato je sklonil glavo in poljubil usta, ki so ga bila tolikokrat prekleta.

Italijanski tanki v boju na afriškem bojišču

Madžarska filmska industrija

Pogajanja med zastopniki nemške in madžarske filmske industrije so priveli do sporazuma, po katerem bo uvozila Madžarska prihodnje leto toliko filmskega materiala, da bo lahko izdelala okrog 40 filmov. S tem bo madžarski filmski industriji zagotovljeno delo v losedjanju obseg. Lahko pa celo nekaj napredovala s tem, da bo izdelanih manj filmskih kopij. Tako prihranjeni material se bo porabil za propagandne, kulturne in prosvetne filme.

Ugoden finančni položaj

Bratislavje

Bratislavsko mestna občina je od opejanega zlata in srebra dobila v podružnici Francoske Narodne banke v Most de Marca 26.8 milijonov zlatih dolarjev, ter tovor srebra, obsegajoč 14 tovornih avtomobilov in 7 železniških vagonov.

Kompromisna pogodba med Bolgarijo in Hrvatsko

V Sofiji so se vršila zadnje dni pogajanja o bolgarsko-hrvatski gospodarski pogodbi, ki je bila sklenjena in podpisana 25. oktobra v Zagrebu, med tem pa polajšana za šest mesecov. Potekla je letos 30. oktobra, in na pogajanjih v Sofiji je bila znova podpisana do 31. marca 1943. Da bi se povečala izmenjava blaga med obema državama po ponovljeno izdelovanju v obvezničnem letu na 177.5 milijonov kron, pa se je podrguli milijon prihranilo. Dodokoli bi morali znašati po proračunu 177.5, v resnic pa so znašali 200.7, tako da je znašal prebitek 24.7 milijonov. Čisto premoženje Pratislave znaša zdaj 367.2 milijona. Gospodarski položaj mesta se je v zadnjih dveh letih izboljšal za okrog 200 milijonov kron.

PRED SODIŠČEM

Sodnik: — Koliko ste star, gospa?

— Petindvajset let, gospod sodnik,

— Tako, zdaj pa prišelite, da boste odredili povrh pravila.

— Saj tega mu nihče ne more zameriti.

Za smeh

DOBER IGRALEC

— Kadar stojim na odru, pozabim na vse, — pripoveduje gledališki igralec. — Prevzame me tako, da mi občinstvo kar izgleda izpred oči...

— Saj tega mu nihče ne more zameriti.

ČUDNO

— Moja mati nosi troje načinkov in še lornor povrh.

— Kaj ima tako dolg nos?

PRED OTRJE